

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve. Egy évre 10 frt - kr. Fél évre 5 - " " Negyed évre 2 - " " Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-utca, 1564. szám. Dunaórály háza, - a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben: TELEGGYI K. LAJOS és társai, OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postaküldvény útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasznos péntek sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alk. szerint a legolcsóbb árértéknek felelőlegéj minden külön beiktatástól 30 kr. Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 krajcár alatt 30 kr. 'Nyitár' ban megjelölendő közlemény minden péntek sora 30 kr. Hirdetést felvételnek a kiadó hivatalában, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHERMAN H. könyv. iródjában is. Név nélkül vagy bérmentetlennel beküldött levelek nem vételnek figyelembe. Kéziratok vissza nem adatnak.

Az augurok.

A kormánypart (érthetetlen és értelmetlen művelvény: szabadelvű párt) ismét meggratulálta generalisát. Jól tette. A hála szép erény s illik különösen olyan párthoz, melynek minden egyes tagja olyan sokat köszönhet hatalommal, földi jókkal és - ordokkal rendelkező vezérének.

Ha valaha párttól el lehetett mondani, a magyar kormánypartra a szó legteljesebb értelmében illik az, hogy az egészen a vezér teremtménye. Tisza Kálmán alkotta össze e pártot, a maga képe és hasonlatosságára formálván azt. A nagy, csaknem korlátalan hatalom, melyet a geszti földesúr 12 év alatt a rendelkezésére álló kimeríthetetlen eszközökkel kezében összpontosított, játszva megtehetette ezt.

S ha az államférfi képességeinek ismertető jelei között az egyedüli helyet a foglalná el, hogy egy politikus, a kit a hatalom utáni törekvésben kifejtett ügyessége és minden elvi meggyőződést nélkülöző politikai álláspontja által mekkora erők csoportozatot tud hatalma zsármolya köré gyűjteni: akkor Tisza Kálmán tagadhatatlanul az újabb magyar historia legnagyobb államférfiai alakjai közé tartozik.

Ilyen hatalmas és jókedvű adakozó iránt csoda-e, ha azok, kiknek befolyása, szereplési fontossága, a közügyekre gyakorolt sulya, egyéni előmenetele, sőt sokaknál épen a politikai existenciája a hatalmas irtól függ, áradozó ömléssel és tömjénező dicsőítéssel sietnek mély halátnak és ragaszkodásuknak kifejezést adni? Hiszen a kormánypart legtöbb tagja, egyéni jelentősége (?) mellett, a generális hatalmas keze nélkül bizony-bizony a jelentéktelenség semmisségébe süllyedne!

Az újvi üdvözlések, igaz, csak érzellem doigja; de politikai terén szereplő, irányadó, sőt döntő sulyal bíró emberektől, egy ország kormányának fejtői s az őt támogató paritól méltán megvárhatja a közvélemény, hogy gratulációkban ne csak az udvariaszkodás szokásos nizező frazeológiajára szorítkozzanak, hanem olyan kijelentéseket is tegyenek, melyek a nyugta-

landokó nemzet aggodalmait ha nem is elnémitani, de legalább csilapítani s a közvéleményt a jelentkező bajok orvoslásának biztos eszközei felől tájékozni is képesek.

E tekintetben az idén is csalódtunk. Sem a párt szónokája gr. Bánffy Béla nem adott a nemzet ez aggodalmainak eléggé színvonalú kifejezést, sem a miniszterelnök nem igyekezett azokat bár csillapítani.

A magyar nemzet közvéleményét ez idő szerint főleg két nagy kérdés foglalkoztatja, többet mondunk: lázas aggodalomban tartja.

Az egyik a zilált pénzügyek rendezése, a másik a háboru veszélyének fenyegető előjelei.

Es minő semmitjelentő nyilatkozatokat tesznek a nemzet életérdekeit felőlelő eme kérdésekről ugy a párt szónokája, mint a kormányelnök!

Gr. Bánffy Bélának az egész pénzügyi rendezésről nincs egyéb mondani valója, mint egy elesépeit frázis és egy jelentőséggel teljes kérdés, melyre azonban sem ő, sem a kormányelnök nem ad feleletet.

Mert hiszen olyan siralmas financiai helyzetben, amilyenbe ez a kormány s ez a párt 12 évi kormányzás után belevitte a nemzetet, azt az elesépeit igazságot emlegetni, hogy:

'Összeegyeztetni a nemzet rohamos haladási vágyát a nemzet áldozatképességével; megtagadni sok vágyat s olykor jogos igényt s mégis a nemzet áldozatképességéhez folyamodni: ez nem mindig népszerű feladat.'

Emellett azonban mélyen hallgatni és semmit nem mondani, hogy hát ezt a nem-népszerű feladatot miként óhajtaná a párt megoldatni: ez határtalan eszmészegénységre vall egy olyan kompt part részéről, mely mindig azzal le czeg, hogy az ő sorában foglal helyet a nemzet esteje és minden zsenije.

Es az eszmészegénység mellett, ami e szavak elárulnak, legalább is izetelenség azzal elütni-vélni a határozott tájékoás kötelességét, melylyel a kormánypart és vezéri a nemzethez tartoznak, hogy hát ők (már t. i. a

kormánypart gratuláló serege) biznak abban, hogy a vezérő miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, megfogja oldani a feladatot (a pénzügyi kibontakozást.)

Ez ismét frázis. S ez a bizalom lehet jogosult a személyes ismeretség és barátság jussán. De 'kein Bruder im Spiel', mondja a német. A pénzügyekben nincs helye a barátságnek s valamely pénzügyi program helyességét nem lehet a személyes barátság melegségének termometrumával mérlegelni.

A nap másik végzeteljes kérdése: a háboru. Hetek óta az egész kontinens lázas izgatottságban él a nagy vihar elősejtelmében. E vihar épen a mi fejünk fölött készül kitörni s lesújtani. Az orosz nyitlan készülődik ellenünk; mi pedig nem tudjuk, csak sejtjük, hogy miért; abból pedig, hogy sorsunk intézői Bécsben mit határoztak, se nem sejtünk, se nem tudunk semmit.

S minő megnyugtató tájékoást nyújtanak az aggódo közvéleménynek a nemzet augurjai?

Gr. Bánffy Béla azt mondja, hogy a nemzet kész lesz életét s vérét áldozni, ha érdekei megtámadtatnak. Igaza van. De hát szükség-e ezt konstataálni? Hát van-e olyan nyomorult, pimasz nép, mely ilyesmir nem volna kész bármikor? Mitéle üres fecsegés tehát az az egész frázis?

S a miniszterelnök sem mond sokat többet Béla gróf üres fecsegésénél. Azt mondja Tisza, (gr. Bánffy e szavaira reflektálva), hogy ő nem tart a pesszimizmákkal, kik a háboru közvetlen kitörésétől félnék, de azért azt sem állítja, hogy teljesen ki van zárva egy háboru eshetősége. Hozzáteszi, hogy ennél többet nem mondhat.

Valóságos dodonai orakulum, az 'ibis redibis' ismeretes formulája szerint. Nesze semmi: fogd meg jól. Ha nem persze, hogy nem árulhat el se Béla gróf, se a miniszterelnök többet a nagy titokból, mert ő sem tud többet. Nem kötik azt az ő orrukra. Eldöntik ezt majd náluk nélkül

Bécsben az osztrák tábornok urak. S aztán az árát, Tisza és Bánffy urak közvetítésével, majd megfizetteik - az 'áldozatkész' magyar nemzettel!

KARCZOLATOK.

(Újvi gratulációk.)

Mikor az ember elolvassa a Tisza Kálmán újvi beszédét, nagyon kedvetlenül ír róla akár vezércikket, akár karczolatot.

Egy szót szeretne neki megtelegrafirozni, de nem lehet, mert ott a - királyi ügyész.

Szeretne vele az ember valamit ölkövetni, nem olyan rosszat ugyan, mint Ferryyel Aubertin, mert arra Tisza még nem érdemes, és arra sem, hogy magát valaki érte becsukassa, de mégis olyat, a mit a görög Tereforopulos képviselő tett a jó Mandalos miniszterrel, a kivel aztán a szó teljes értelmében, együtt forogtak a ház szőnyegén.

Aztán elmondja egy helyen: 'Valóban különös tulajdonna!' bir is a mi nemzetünk. Elragadtatja magát egy szép képek eleje varázsolása által. - Örömmel hallgatja, még ha a sokszor melettatlanul támadtatnak is meg' azok, kiket a körülmények kormányzására rendelték.

De ha arról van szó, hogy kikre bizza a kormányzást, elfelejtí a szép szavakat; elfelejtí a méltatlan bírálatot s a rra néz, hogy kik azok, kiket tettek jellemeznek.'

Ez tehát kérdés a nemzet bizalmával, daczára a somogyi esetnek és mindazon hunczfutságoknak, a melyek a kormánynak többséget szereztek.

Később azonban igen furcsán czáfolja meg magát a nagy férfiú, mert azt beszél, hogy ő - megveti a népszerűséget, ő arra nem vágyik sat.

Furcsa kis kormányelnök, a kinek óriási többsége van a parlamentben és még e népszerű!

Hogy ő ismét magának vindikálja a valódi szabadságot és elég vakmerő azt hangoztatni, hogy 'van egy, a minek Magyarország, ha azt akarjuk, hogy jövdünk legyen, megtör-

* Hát csakugyan bir még olyan tulajdon-e ez a nemzet, a mit Tisza még nem harcolt el? **) Mondom! Tereforopulosot és Mandalos nek! Szerk.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Madach és neje.

Azt mondja Eötvös 'A karthauzi'-nak egyik lapján: 'Mégis különös a költő végzete, jövő századokra hagyhatja bánatát, s ha már emlékköve is porrá lett, ezer szemekből könyeket facsarhat s nem teremthet egy boldog percet magának.' Es Eötvösnek igaza van, de én most egy lépéssel tovább megyek s azt mondom: nemcsak a költő, hanem a művész is nem pusztán bánatát örökítheti meg, hanem a bosszuját is, a mint azt e sorokban föltüntetni óhajtom.

Valóban, különös a művész, de szerencsés is: Az istenek választottja. Neve, művei halhatatlanok s gondolatait, érzelmeit olvassák, nagy alkotásait élvezik és bálmulják akkor is, mikor már annak a nemzetnek a siremeleke is feledésbe ment, a mely őt szülte. Es boldogok a hozzátartozók, nemkülönben szívök választottjai is, mert a halhatatlanságból ők is osztályrészt nyernek. Megörökítik költeményeikben, lefestik képeiken és az utókor eszményíti őket a nagy művészszel egyetemben. Petrarka Laurája folyton ott cseng szonettjeiben, Dante Beatrice-je már egy ideává nőtte ki magát, sőt az egyház is körébe vonta és ott bálmulja az utazó a firenzei Maria Novella domokos templom egyik kápolnájának híres freskóján. Murillo, Rafael stb. madonnáit felsőbb lényekként tiszteljük, pedig az eredetik a nagy festőknek kedvesek voltak. Mily nagyszerű lények lehetnek azok, nem hivatta nagyobbra, mint az emberiség annyi milliói, a kik betöltik - hivatásukat, azután nyom nélkül eltűnnek. De ők minden egyszerűségök mellett lángelmeknek töltötték be a szívét, örökbecsű gondolataiknak új tápot nyújtottak s ezzel

érdemelték ki, hogy ők is részt vegyenek a halhatatlanságban.

Es kezdve a költők fejedelmétől. - Homerosztól, nem találunk nagy költőt, a ki szívének kedveltjét, legyen az nő, szüle, testvér, jobarárt, remekműveiben meg nem örökítette volna.

Szebb, de egyuttal fájóbb helyet alig találunk ezen a terén, mint Madáchnak. 'Az ember tragediája' c. drámái költeményében. Ismeretes ennek a platoni lelkű költőnek a tragikus élete.

Szelid elvonultságban élt egy kies fekvésű nográdi faluban. A nagy világ hiru pompája nem esábitotta lelkét; szívet betöltötte a kedves családi köre, lelke szomját enyhítette az irodalom. Imádtá nejét, s a boldogság elnémitotta ajkát. 1852-ben politikai trügy alatt ki ragadtak földi menyországából, s egy évet kellett atkinlódnia a pozsonyi vízi kaszárnyában, s a pesti újépületben. A hosszú, kínos év után repült haza. Es otthon edeni boldogságának földült romjait találta. Neje, a kiért úgy lángolt, a ki mindene volt, rutul megcsalta! Lehet-e ennel iszonyubb kín? A költő világa beborult, odahagyta a helyet, a mely csak vesztett és soha többé vissza nem idézhető boldogságára emlékeztette; édes anyjához vult, hogy a mindent enyhítő anyai keblen keresse lázas agyára, szétrocsolt szívére a gleádi balzsamot.

Magába mélyedt, s ebben a sötét elvonultságban egy emészto gyótródsék szülték meg 'Az ember tragediáját', a mint az igaz gyöngyöt is kinok közt termeli a gyöngykagyló. S ha végig olvassuk ezt a nagyszerű művet, a mely a költő bensejének oly valódi tükrre, megtaláljuk hűlt-n nejét is: - Kepler csillagász Borbálájában. S hogy ily enyhén, csak ily mélyen fájó képpben bosszulta meg, azt magának Madáchnak a szavából értbétjük meg: 'Anyámnak köszönheti Éva, hogy

kirívóbb színekben nem állítottam elő.' Az édes anya szelleme enyhítette a csalfa nő átkos emléket, de nem hagyta megboszulatlanul. Oda tette a többi kép közé, s együtt érezzük a költő keservét és megvetését ama hitvány nő fölött, a ki rutul megcsalta nemes, melyerzelmű férjét s azután csapodár kedveseit is.

Kepler a természet örök törvényeinek kutatásába merül el, míg nejenek leha udvaroncok szépelegnek; majd ezeknek légyottot adva a l u g a s b a n férjéhez siet, hogy tőle - pénzt csikarjon ki fényűzésre. 'János, nekem szükségem volna pénzre!' Ezzel zavarja meg az égiek vizsgálódásába merült férjét.

Ez tagadólag válaszol, mert neje elhordta már mindenét, de a nő szemrehányásaira mily szeliden válaszol:

'Nem fáradok-o éjet és napot? Elarulum tudaszomai miattad, Megértőzöm, midőn laszontalan lődöszat, horoskópot csinálak. Horá teszem, mit bündnyü kapok? Hisz nekem nem kell semmi a világon, Csak az éj és tündöklő csillagok, Tied a többi... Tied lesz most is, mit reggel kapok, S te haláttan vagy, ládd ez fáj nekem.'

Es neje tán megindul? Eppen nem, sőt szemére hányja, minő áldozatot hozott neki, midőn jövőjét az ő 'késéges rang'-jához csatolta. Mily to-magaszaló erre Kepler válasza:

'Késéges rang-e hát szellem' tudás? Homályos származás-e a sugár. A mely az égből homlokomba szállt? Hol van nemesség más ezen kívül? Oh nó, ha te megbírnál érteni, Ha volna lelked oly rokon vélem, Minőnek első csókodnál hívem, Te büszke lennél bennem s nem keresnéd Kívüli a boldogságot körömon; Nem hordánál mindent, mi bennem édes, Vnág elé s mindent, mi keserű; Nem tartanál föl házi tűzhelyednek.'

S mikor azt hisszük, hogy a nő megérti a férj magasztos gondolatait, keble meglágyul annak nemes szeretetén. akkor dobja oda az elvetemült nő viszataszító képét e néhány szóban:

'Nincs már köszönetük, ugy-e bár, harag? Jó éjt! reggelre ne fellelőd a pénzt.'

Nagyon sok adatot lehetne összegyűjteni a művészet mezejéről e théma bővebb illusztrálására. de én csak egy kis eszmefuttatót szándékoztam itt szótakozással megírni, a melyhez az anyagot az ideai szűnődésben tett olaszországi utazásom szolgáltatta.

Sok kellemes és fájó emléket idézett ez újra föl bennem arról a szép utról, s így már a 'recordatio praeteritorum jucundissima fuit,' a mint Cicero mondja, vagyis a multakra való emlékezés igen kellemes volt.

De másrészt egy kis tanúságot is lehet vonni belőle, hogy t. i. a bosszúnak is van nemes kifolyása; lehet ez kíméletlen tulcsipós és mégis magasztos, sőt művészi; de az is igaz, hogy csak finom lelkeknek lehet a bosszujja is nemes és méltó.

Ez igénytelen sorokból még azt láthatjuk, hogy azoknak a magas szellemeknek is gyakran nagyon bőven kijut az emberi szenvedésből.

Mi csak bálmuljuk teremto erejüket magasztaljuk halhatatlan műveiket s arra alig gondolunk, hogy épen azokat a magasztalt dolgot a legkétségbeesettebb fájdalom szülte, s egyetlen vigaszunkat abban a tőkélyben találták, a mit halhatatlan műveikben értek el!

Thémámat a magyar népdalnak ez igaz szavaival fejezem be:

'Megazokta azt az Uristen verni, Ki nem szokott igazán szeretni.'

Várkonyi Endre.

ténnie nem szabad se a visszaesés — nos, ezen nincs mit csudálkozni.

Tisza régen megutáltatott velünk minden szép és nagy eszmét, a melyeket ajkaira vett s régen rá lépett arra az ösvényre, a melyen hazaárulás kezdődik.

A reakcionárius, a korupció-hős, a bécsi dióval schwarczgelb pulykává hizlalt Beamter már nem hazudhatik nagyobbát és többet, mint a minőkét eddig hazudott!

Vagy nem világos hazugság, a mit ezzel mondott:

„De viszont örömmel telik el keblem, midőn látom, hogy a mostani választások mennyi jeles fiatal erőt küldtek a törvényhozásba és a szabadelvű párt kebelébe. (Tetszés.) Így van ez jól, mert hiszen e fiatal erőknek lesz kötelessége összekötni a jelent a jövővel és akkor, midőn mi már vagy nem leszünk, vagy pedig ösztetőről szemléllő leszünk a politikai küzdelmeknek, tovább is lobogtatni e hazában a szabadelvűség zászlaját.”

Mintha Tisza Kálmán rég nem tette volna a képviselői mandátumot áruvá a mandátum-vásárló mamelukokra, kényszer-köpenyvé a kerületekre nézve!

Gazdag papák vettek a fiaiknak egy kerületet... ezt jelenti a sok peyhes állu és érettségi bizonyítvány nélküli „honatya” — semmi egyebet.

Mert mikorra azoknak kiverődik a bajszuk, akkor már nem a Tisza politikának a mocsára, hanem ennek elmaradhatlan következménye — talán egy vértenger előtt fogunk állani.

Az se rossz, a mit a háborúról beszéltek az újvi szónokok!

Falk Miksa, a börze-szónok, a ki úgy látszik baissere spekulál, háborút harsog, mint valami Makabi.

Tisza Kálmán, a ki olyan keveset tud abba, hogy lesz-e háború, vagy nem lesz, mint akár Bisotka uram, nem mond se melegget, se hideget.

A nemzet pedig olvashatja a szentírásból: „Békességet hagyok nektek: az én békességemet adom nektek. Nem úgy adom én nektek, mint a világ adja. Ne háborodjék meg a ti szívetek és ne féljen.” (János XIV. r. 27. v.)

No, de ha volt gratuláció, bizonyára nem maradt el a csengő jutalom sem.

Beszél Tisza az ultramontanizmus ellen. Azért, mert a katolikusok hangsúlyozzák a pápa világhuralmának helyreállítását.

En Istenem, hát mért ne szereznek meg a pápának ezt az örömet, mikor — jubilál?

REJTELMEK.

— Regény —

Irta: SZALATNAY LÁSZLÓ. 21

IV

A megcsalt nő

— Nem ősmér ön uram réam? — kérde Margit.

— Nem asszonyom! — mondá szilárdan Czarnewszki.

— Kétkem uram, mert szembeill látom megütöztetését, de azért megmondom nevem én Champion Margit vagyok, az ön által elcsábított, semmivé tett, oktaian teremtés s nézze e gyermekeket ez az ön, uram!

— Ön asszonyom, aligha nem örült, ha én önt nem akartam volna elhagyni, vagy szerettem volna, bizonyosan emlékezniem vissza.

Margit remegni kezdett.

— Es nincs önben uram, egy kis szikra, egy kis jó indulat gyermekeimé?

— Tavozzék, asszonyom, mi nem ősmérjük egymást, de hogy ne legyen rám panasza, ime e tárcza, ezzel boldogan elhet, 1000 frankot tartalmaz.

Egy tárczát nyújtott Margitnak.

— Ez a becületem ára, nyomorult, ugye? — kérde Margit.

— Elég volt asszony, távozzék, míg türelmem nem vesz el, nem akarom tovább látni sem önt, sem poronyt!

Margit dühösen dobta el a tárczát, s elfogult szívvel mondta:

— Vedd vissza, nyomorult pénzdet gyermekeidet felneveltem, hogy átökozi tanít-sam atyját, de esküszöm, hogy aljas szíved véret kezeimrel fogom kiontani, jó, én megtagadlak ismerem, mint te megtagadtál, de ve szett eb vagy, s azt kötelesség megölni, hogy több veszelj ne okozzon.

Ekkor Margit kis fiát felragadva, elrohant.

Kivergődöt a muszka táborból, s csel-talan utra kelt, zúgó arzával még gondolkodni sem tudott.

És aztán mi rosszabb: A pápa világi uralmának helyreállítását, a mint a katolikusok akarják?

Vagy a zsidóság világi uralma, a mint Tisza Kálmán építgeti?

A pénzügyekről megint azt igéri Tisza, hogy majd rendbehozza ő a magyar államháztartást! majd eltünteti ő a deficitet!

De hát nem ősméri a nemzet a fehér elefánt regéjét? (NB nem azt a fehér elefántot, a melyik ott diszeleg a miniszterelnök drágalátos öcsésének a grófi czimereiben.)

Muzulmánok székvárosában, Istambulban történt Mahomed futása után annó akkor és akkor, hogy egy mihaszna suhanczot, nem tudatik bizonyosan miért, elég az hozzá, hogy halálra ítélték. Miután az ottani nméltóság Curia is helyben hagyta az ítéletet, úgy a hogy nálunk is szokás, siralomháza kísérték a rabot. Nálunk az a szokás, hogy csak már ekkor, a siralomháza jelenik meg az igazságügyi nagyvezir kajmakja (helyettese) s kerdi a deliquent: nincs-e valamiféle titulusa, hogy a sultán ő felsége elé megkegyelmezés iránt ajánltsák.

Még mielőtt a kajmakam megjelent, a deliquens utolsó óhajként magához kéretett egy „szir kjabib”-ot, tanácsnok, tanácsadó, titkár, az az fiskális, a kivel egy kis negyed-órát elbeszélgetett.

Nemsokára csakugyan — megjelent a kajmakam.

— Szalem alejkum, fiam, szól, van-e protekczió?

— Esztafrullah! Esten mentsem, válasszol a gézengúz, nem vagyok én érdemes, én hitvány féreg, semmi kegyelemre. Nem is bánom én, hogy meghalok, áldott legyen Allah szent neve mind örökkön örökké; de csak az fáj, hogy velem nagy tudomány száll sirba.

A kajmakam nem hagyja annyiban, ki tudja tőle, hogy a nagy tudománya abban rejlik, hogy keleten sokat járván, megtudja a fehér elefántot beszélni tanítani.

Nosza volt lótas-futás. A sultán ő felsége, Allah növeszse hosszura szakálát, maga ele rendelte a deliquent, megtudandó az igazságot s annak utána elfogadtatik a muzulmánok nagybirodalmának szent fehér elefántja mellé nyelvmesternek, oly kikötéssel azonban, ha ne talátnak turpisság lenne a dologban, az „akasztófára” szóló ítélet életbe lép, nem csak, de azontul bambusz stb. eféle mellék-büntetés is leszen.

Denique, a deliquens elfogadta a nagy állást azzal, hogy 3 év lefolyta után, sem több, sem kevesebb, amit ígért, megleszen.

A gondatlan eszem-izsom élvezet özönében alig egy év leforgása után nagyvezir-változás állott be és az új nagyvezir, okos, bölcs ember lévén, szeretett mindenkitől tanulni. Így tehát felkereste a tudós nyelvmestert, azonban szólni hozzá következőképpen:

— Aferim szana, jól tetted, szép töled, te gézengúz naplopó, hogy kieszelted a tenböröndnek hosszabb időre való épségben tar-

— Ez utjában került a Czarnewszki László lengyel csapatja kezébe.

Midőn Margit bevégezte beszédét, a lengyel nemes meghatottan nyújtá kezét.

— Aterzem az ön fájdalom, asszonyom, é nyomorult, kit Isten testvéremül adott, rosszabb a vad állatnál, feledje őt, bizza a boszszut a sorsra, mely ha késik is, de elfogja a bűnöst érni.

— A büntető nemezis én leszek, uram! — mondá Margit, — s ha kis gyermekeim nincs velem, már akkor megboszulom magam, midőn gyalázatosan elűzött.

— Uram! engem Isten rendelése vezetett ide, ön becületes ember, ön szán engem, vegye pártfogásába e szerencsétlen gyermekeket, Párisban Th... bankárnál 5000 frankom van letéve, én ezt gyermekeim javára átruházom önre, neveltesse fel e szegény nyomorultat, én pedig sorsom elé indulok.

Czarnewszki László gondolkozva hallgatott s csak kis idő múlva szólott az izgatottan váró Margithoz:

— Legyen meggyőződve asszonyom, szívesen elfogadnám gyermeke gondozását, de ki tudja, már holnap nem leszek-e halott, vagy fogly, a mi ugyan a halálnál is borzasztóbb lenne, családomat én is eltüntetni akarom, szabadságharczunk a zsarnokság leigázta, talán e kis csapat már az utolsó, mely még megvan, bár vadállatként üldözötték, így nem tudom, a jövő percz mit hoz, tegye ön felre bosszuját, s éljen gyermekeinek.

Margit szomo uan hájtá le fejét.

Most néhány lengyel lépett be, szomorú, kétségbeesett arcczal.

— Mi hirt hoztak? — kérde tőlők Czarnewszki.

— Szomorut, uram! nincs már lengyel, nincs már Lengyelország s nyomunkban a muszka és talán már holnap itt is semmivé tesz, meneküljünk, ki hova tud.

Czarnewszki sápadt arcza meg sápadtabb lett, s kevés gondolkozás után mondta:

— Hü bajtársak, igaz, nem tarthatjuk magunkat, jó, oszlatok zét, ime pár ezer forintom van, osszátok el testvériesen.

A szomorú csapat szótlanul bucsuzott el

tását, de ha már sultán ő felségét — kinek Allah hosszura növesze szakálát — bolonddá tartottad is, én nem hagyom magam bolonddá tartatni. Vagy megmondod, mi a czéled a 3 évvel, vagy iskirilsz fölfelé az ítélet szent szavai értelmében, ha hogy pedig őszintén beszélsz, nem leszen bántódásod.

— Allah bereket verszín! Áldjon meg az Isten jó nagyvezir, szól az újra deliquenssé lett nyelvmester, hát én csak azt gondoltam, hogy 3 év sok idő, az alatt sok történhetik: vagy én halok meg dicsőségben vagy a Sultán — kinek Allah hosszura növesze szakálát — hal meg, vagy a szent elefánt — mitől Allah óvjon — fordul fel s mindezen esetekben megmenekszem a büntetéstől, vagy pedig legrosszabb esetben 3 év után akasztanak fel s így ez a 3 év is tiszta nyereség.

Nos uraim — ez a Tisza Kálmán pénzügyi politikájának a meséje. Mese a fehér elefántról.

Tisza Kálmán még akkor sem mond igazat, a mikor — nem beszél.

Egy szóval sem említi azt, a mit keleti politikánkfelel a parlament előtt nem egyszer hangzatosított és a miért a delegációk Kálnokynak bizalmat szavaztak.

Ebben a hallgatásban — aligha nem árulás rejlik.

Bécsben a politika változik — Tisza Kálmán is változik.

Változhatik, hiszen a gratuláló többség megmarad akkor is!

Az se rossz, hogy a miniszterelnök újvi választ — hibásan táviratozták meg Bécsben Tisza igt szolott:

„En a magam részéről nem csatlakozom azokhoz, a kik a háború veszélyét előttünk levőnek látják.” — A szövegből a „csatlakozom” elől azonban a „nem” szócska k maradt.

A bécsi börzén lett nagy felfordulás, a bécsi lapok is mind a hibás szövegre alapították fejtegetéseiket.

Véletlen ez a dolog nem lehetett. Börzei spekuláció okozhatta. Olyan fele, a minőt az id. Dumas ír le „Monte Christo gróf” cz. regényében, a hol egy bankár megbuktatása végett a regény hőse hamis táviratot továbbít egy kerteszkedő távirász által.

A kormány által embrenczionált könyv-mat-osok követték el a stiklit, vagy a távirat. Es mért ne volna egy corumpált monarchiának a távirádja is corumpált?

— A börze esés és emelkedés és a min. elnök újvi üdvözlete tehát legalább is — közel rokonok.

Gili Balázs.

Háború küszöbén.

Armá yos asszony.

Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

— Elvégre megtudja a világ, hogy a háborus dolgokért kit tegyen felelőssé. Egyik bécsi lap azt írja, hogy Dagmar császárné áll az orosz udvari armányok élén, mert a dán dynastia orleanista és volt tagjaival ligát alakított a Hohenzollerek ellen. A liga jelentékeny pénzeszközökkel rendelkezik és befolyást gyakorol a czárra; ez a liga minden áron bosszu-háborút akar Németország ellen minél elegebb.

Varsói tudósítások szerint e hó közepére lázadást várnak Bulgáriában: a lázadók az orosz czár intervenczióját kérik és akkor az orosz csapatok bevonulnak Bulgáriába.

A volt olasz petervári nagykövet, Greppi gróf egy hírlapíró előtt úgy nyilatkozott, hogy a czár nem pánszláv érzelmi, de lehetséges hogy a czár a panszlávok által hadüzenetre szorítottatik.

Elmarad a háború?

A „Kreuzzeitung”, mely annak idején az első lap volt, mely az orosz csapatmozgalmakat jelezte, legújában biztos forrásból vett értesülés alapján azt állítja, hogy az oleczkói csapat-áthelyezéseken kívül nagyobb csapatmozdulatok az orosz nyugati határon nem történtek. Amazok egy már a tavasszal megálapított tervnek a végrehajtását képezték, mely abban állott, hogy a keleti részekben levő orosz haderő nyugat felé vonassék. Az idézett lap figyelmeztetően teszi hozzá, hogy ne higgye Oroszország, hogy a birodalom határain belül folyó eme csapathelyezések, Oroszország magánügyét képezik; s azt a reményét fejezi ki, hogy a dolog ezentul is, ennyiben fog maradni.

Manicher puskák.

Az a hír, hogy a tizedik hadtest tartalékosait behívják, a Manicher-féle fegyverkezelésnek betanítására, nagy nyugtalanságot keltett minden felé a mai napon. Rosszabb magyarázatot adtak annak, mint ha egy figyelő hadtest allítottatott volna fel — Galicziában. S van sok, a mi e magyarázat helyessége mellett bizonyít. Komoly oknak kell annak lennie, a mely miatt a tartalékosokat télidőben zászlók alá rendelik. A védtörvény és a szokás májustól szeptemberig szabja meg a tartalékosok behívásának idejét s csak kivételkép engedí meg, hogy azok máskor is beszóittassanak. Ha sürgős szükség esete fenn nem forog, elég lett volna az új fegyverrel való bánásmódot betanítani májusban, illetőleg a nyáron. De úgy látszik, számoltak azzal az eshetőséggel, hogy a tizedik hadtestre előbb is szükség lehet, a mikor azután elegedhetetlen, hogy a legénység be legyen gyakorolva az új fegyverekkel.

Fokozta a nyugtalanságot talán az is, hogy Oroszország a tartalékosok bevonásával kezdte a mozgósítást már az őszszel, a kiket a gyakorlatok bevégeztevel nem eresztettek többé haza Közélfelközre a gondolat, hogy nem-e azt akarják ismétetni nálunk is? — Magát a börzét nagy izgatottságra hozta a hír, a mi az értekek általános esésében nyert kifejezést, míg azután külföldről jött kedvező jelentések meg nem javították a kurzusokat. — Nyugtalanítolag hatott az is, hogy a min. elnök tegnap délután Bécsbe utazott. Ez időben fel szokott ugyan menni más esztendőben is, hogy az udvarnál kifejezze üdvökívánatait az újev alkalmából, de nagyon valószínű, hogy ez alkalommal utja más teendőkkel is összefüggésben van Emeli e valószínűségeit az is, hogy a magyar hitelbank vezérigazgatója Pallavicini örgróf is Bécsbe utazott, a hová őt követni fogja a bank igazgatójának több tagja is. Hogy mifele tervekkel áll összeköttetésben ez az utazás, arra nézve ma még természetesen csak találgatásokkal lehetne felelni.

— Én édes jó uram, meneküljön azonnal, mert talán még ma itt lesznek elfogatására!

— Beszélj öreg!

— Szomorú hirt hozok, beloptam magam egy nem me sze lévő muszka csapat közé, magamra öltve ezen most is rajtam lévő kozák ruhát, melynek gazdáját megölve találtam. Itt tudtam meg, hogy uram elfogatására egy csapat van kiküldve és e csapattal jön uram borzasztó testvére Szaniszló s e csapat az ő rendelkezése alá van bocsájtva, uram összes vagyonát a czár néki adta, ha önt élve, vagy halva elfogja.

Czarnewszki szorulni érezte szívét.

— Mindenható Isten! — rebegé, — nem magamért kérek, de családomat mentés meg.

— Uram! — mondá a becületese vén szolga, — én e kozák ruhában biztosítva vagyok, nagyságos asszonyom öltözzék egyszerűen, ön uram, mint paraszt kocsis, a lovakat hajtja, az én feledetnem alatt így menekülhetünk.

Czarnewszki szó nélkül szorítá meg hü embere kezét.

— Csak egyet változtatok terveden, hü szolgám, nóm, gyermekeim veled menekülnek, s én más uton, így jobban leszünk biztosítva, s bármí uton családomat Magyarország felé viszed s itt e becületese nemzet közt megalállak, de az éjt kel várunk, hogy még cselédjeim se tudják tettünket, mert ezek közt is lehet áruló.

— Jól van, uram, az este a kert mellett fog várni a szekér és uram háti lova. Czarnewszkiné nehezen akart férjétől elválni, de kénytelen volt beleegyezni.

A nap gyorsan mult el, a legértékesebb ékszerek egy kezi táskába voltak csomagolva, a menekülésre minden készen volt.

Czarnewszki pár szóval elmondta Margit esetét s így megértette nevével, hogy e szerencsétlent is meg kell menteni.

Este felé iszonyu vihar tört ki, de ez még örömet okozott Czarnewszkinék, remélve, hogy a természet vad harcában könnyebben menekülhet.

A lovakról István gondoskodott. (Folyt. köv.)

Politikai hírt

Tisza Kálmán utpattal Bécsbe utpot fog eltolteni, tartanács is fog, felsége emléke. A diplomáciai ticus által az uje csekvánatokra leg választott: . . . hogy a diplomac re számíthatok, külföldi kormány gos viszonyok ne még megszilárdít tozom a kívánás oszlatassanak és ságban az erkölcsének szentelehes miniszter a pap különösen a kisse se tárgyában töl jelelmes átiratós erejével, az atira zólte, ki azt tuo még nem válaszo

HE

* Polgárm igazgatási bizots üléset. A decz. lentésből kiemel kat. A rendőreszék közül 23 a nak, rendőri ut városból eltolony Kulombözü ipar 29 egyen láttató könyv pedig 26 létsám volt: Kó 507 lóval, honve 1653 ember 623 foylt 54351 frt forgalma volt 36 — Végrehajtás árverés pedig 3 jeszettelt be.

* Az arto Zsigmondj Bela zódés kötetett ártézi kutra né minden métere további furas u annak, hogy a van haladva me seget értek el, a városi tanács res csövel dolgo méterenkint 85 lenne a városna koznía. — Szer csövek hiánya

* Jubileum tván-gőzmalom órakor tartotta órakor ezen virá leum az István ügyelő bizottsá tében. — A igazgató üdvöz melve Szepessy meghatottan vála egy igen diszes az igazgatóság jainak továbbá került arczkep ajánlattal van e urnak, az Istvá és a koronás a sának, igazgató mából, emléke felügyelő bizots kar tagjai.

* Színház előre utuk, kas ház tapsolta M a r g ó C z é l i adott elő. A to müködtek, gy s at, — Miután jámbor Buceal rozni egy női felvonás vége öniösen til a meg Zsibü gró nővel van dolg gyon gyorsan előadás daczár ment. (Mikor j p t?) A színház készülnek egy vára, a másik a alatt e ket ope ujtva, kíváncs most?

A kolozsv got: Jelenet a pr „V e l e n jelenet. Belláro tó talános mo-oly.) Solti Teréz azok vagyunk. Nos, mi m

Valentin k már lapunkba gátóság mika kent lett Val Ugyanekkor a lönyekek rostól. A vár

Politikai hírek. Budapest, j. a. n. 2.

Tiszta Kálmán miniszterelnök, a mai esti v... nappal Bécsbe utazik, hol két vagy három na... pot fog eltölteni. Ez idő alatt közös minisz... tertanás is fog tartatni, s meglehet, hogy ő... felsége elnökléte alatt. — Páris, j. a. n. 2. A diplomáciai testület nevében a pápai nuncius által az új alkalmával kifejezett szerencsekívánatokra Sadi-Carnot elnök következőleg válaszolt: „Szerencsésnek érzem magamat, hogy a diplomáciai testület közreműködésére számíthatok, hogy a Franciaország és a külföldi kormányok között fennálló barátságos viszonyok nemcsak fontartassanak, hanem még megszilárdíttassanak. Részemről is osztozom a kívánságban, hogy az aggodalmak eloszlattassanak és hogy a népek teljes biztonságban az erkölcsi és anyagi jólét fejlesztésének szentelhessek magukat. — Trefort miniszter a papnöveldék gyökeres reformja s különösen a kisebb papnöveldék megszüntetése tárgyában több, mint egy hónap e ött terjedelmes átiratot intézett a hercegprímáshoz és tekintettel a kezdeményező lépés nagy horderejére, az átirat tartalmát a királyi al is közölte, ki azt tudomásul vette. A hercegprímás még nem válaszolt.

HELYI HIREK.

Polgármesteri jelentés. A városi közigazgatási bizottság holnap tartja rendes havi ülését. A decz. hóról szóló polgármesteri jelentésből kiemeljük a következő főbb adatokat. A rendőrség által letartóztatott 93 egyén ezek közül 23 átadott az illetékes bíróságnak, rendőri uton meg lett büntetve 70. A városból eltoloncoltatott összesen 45 csavargó. Különböző iparnemek önláló gyakorolhatására 29 egyén látatott el igazolvánnyal, munkakönyv pedig 26 db osztatott ki. A katonai létszám volt: Közös hadseregbeli 1164 ember, 507 lóval, honvéd 489 ember, 115 lóval együtt 1653 ember 622 lóval. Állami adó fejében befolyt 5431 frt 26 kr. A községi bíróság ügyforgalma volt 308 db, mely mind elintéztetett. — Vegrehajtás elrendeltetett 63 esetben, árverés pedig 34 esetben. Felelbeszés 10 terjesztetett be.

Az artézi kut. Debreczen városa és Zsigmondy Béla mérnök közt oly értelmű szerződés kötött a nagy templom előtt furandó artézi kútra nézve, hogy 300 méter mélységig minden méterért 85 frtot kap Zsigmondy, a további furás újabb alku tárgya lesz Daczára annak, hogy a mélység már tetemesen megvan haladva mert eddig 348 méternyi mélységet értek el, Zsigmondy azon ajánlatot tette a városi tanácsnak, hogy a míg 22 milliméteres csővel dolgozhatik, mindaddig melegezik méterenkint 85 frttal (Elhisszák. Csak hogy jó lenne a városnak m a s szakértőkkel is tanácskoznia. — Szerk.) A kut furása — alkalmas csövek hiánya miatt — jelenleg is szünetel.

Jubileum. Szepeffy Gusztáv ur az István-gőzmalom igazgatója, f. hó 1-én d. e. 10 órakor tartotta 25 éves jubileumát annak, hogy ezen virágzó gyártelep élén áll. A jubileum az István-gőzmalomban folyt le, a felügyelő bizottság és a tisztviselői kar jelenlétében. — A jubilant Mayer Emil kezelő igazgató üdvözölte lendületes beszéddel, kiemelve Szepessynek érdemét, mire a jubilans meghatóan válaszolt. A szép nap emlékére egy igen diszes kivitell albumot is adott át az igazgatóság Szepessy urnak. Az album, mely az igazgatóság és a felügyelő bizottság tagjainak továbbá az összes tisztviselői kar sikerült arcképeit tartalmazza, a következő ajánlattal van ellátva: „Négyesi Szepessy Gusztáv, az István-gőzmalom-társulat igazgatója és a koronás arany érdem kereszt tulajdonosának, igazgatósága 25-ik évfordulója alkalmából, emlékül ajánlják az igazgatóság, s felügyelő bizottság és a társulati tisztviselő kar tagjai.”

Színház. „Nebántsd virág,” mint előre írtuk, kasza darab lett. Tegnap is telt ház tapsolta a pikáns kuplekat, melyeket Margó Czélia kitünően és egészen érthetően adott elő. A többi szereplők is kiváló sikerrel működtek, így Rónaszéky, Páspóki, Waleutin, sat. — Miután V e r ó n é annyiszor ul azon a jámbor Bucefaluson, nem lehetne-e megreszküroznii egy női nyereg készítését? hisz a 3. felvonás vége csak is úgy volna érthető, ha ő nőiesen ül a nyeregbe mert ez által ismeri meg Zsibú gróf, hogy nem népfelkelővel, de nővel van dolga s ezt a jelenetet gyorsan, nagyon gyorsan kellene adni: nálunk a 7-ik előadás daczára is lassu. A többi pompásan ment. (Mikor játsza Ha d a y Lanplatór szerepét?) A színháznál most két régi operettra készülnek, egyik a P e t a u d király udvara, a másik A n g o t. — K r e c s á n y i alatt e két operette nagy hatással lett felújítva, kíváncsian várjuk, hogy minő lesz most?

A kolozsvári E-k közli ezt az egyes kis dolgot: Jelenet a próbán. „V e l e n c z e i K a l m á r” 4-ik felvonás 6-ik jelenet. Bellársó tudor: „Melyik itt a zsidó?” (szünet, általános mosoly.) Solti Teréz: (közüléz megilletőde) mindnyájan azok vagyunk. Nos, mi még nem állunk ilyen bolondul.

Valentin kölcsön-ügye. Többször ismertettük már lapunkban, hogy az öt tagu színházi igazgatóság miként alakult át egy taguvá s miként lett Valentin az egyedüli igazgató. — Ugyanezokor felemlítettük, hogy Valentin különle czelokra 8000 frt kölcsönt kért a városból. A városi joggyi bizottság tegnap d u.

ülést tartván, többek közt ezen kölcsön-ügyet is tárgyalás alá vette. A bizottság azt határozta, hogy ajánlatba hozza ezen kölcsön-ügyet, — de csak 6000 frt erejéig — a városi tanácsnál, ha ez talál reá alapot, melyből a kölcsön kiutalványozható lesz.

A deb. pénzügyigazgatóság. Mielőtt a tárggyal bővebben foglalkoznánk, felvilágosítást kérünk e kérdésünkre nézve: „Igaz-e, hogy a cs. kir. katona-tisztek nyugtáikat nemet nyelven állítják ki s azok a m. kir. adóhivatal által mégis leszámítottatnak? Igaz-e továbbá, hogy esetleg, a midőn az illető hivatalnok a nyugta magyar nyelven való kiállítását kérte, egy ilyen tiszt őt ezért leszdita s a pénzügyi-igazgató ur mégis ennek adott igazat, mert a nyugtát láttamozta s a pénzt az illető hivatalnok névjegyén e k melléklésével, általa elküldtette? A szerfelett érdekes háttérrel bíró ügyre, azon esetben, ha kellő felvilágosítást nem kapnánk, visszatérünk.

Szibériában vagyunk. Karácsony óta Szibériában élünk. Olyan nagy a hideg és szapora a havazás, hogy ártatlan síkságunk klíma és jég dolgában vetekedik a Montblancnak. Ha ilyen pogány fagyok járnak: a folyadék mértekek kimennek a használatból és liter helyett kilogrammal mérik a bort meg a palinkát és a sestetkerti töken termett karczossal csak ugyan kutyát lehet ütni, ekképen megtalálván a rabvallató folyadék petrifikált állapotában a maga megfelelő rendeltetését. — A szibériai klíma nagy vakációt csinált a Pokrócz Adámoknak. Valamennyi vasut beadta a kulcsot, a melyik pedig be nem adta, az 2-3 napi késésekkel érkezik rendeltetési helyére. A „mehe” helyett a „nem mehe” jelzés jött divatba a vasutasok műszótárában. — Ez a kegyetlen idő meghozta az elégtelt a h-nánási vasutnak, a mely most duzzadó önerzetel pihen babérain, midőn elmondhatja először életében, hogy nocs nálánál különb vasut. Mert az „o. m. á. v.” és a „m. á. v.” éppen úgy „mehe”-lenségben szenved, akár csak a h-nánási! — A mennyiben ez idő szerint a vasutnál menetéről van szó, az többnyire csak visszafelé értendő: mert ha megbirkózik is egy-egy lokomotív óriás a sínek hosszában elhelyezkedett havasokkal: a második stációról már kenytelen szégyenszemre hazakullogni. — Ilyenkor egészen mást jelentenek a kocsi derekára festett hyeroglifek, min a mily értelmet normális időben szokás azoknak tulajdonítani. — O. á. v. (Osztrák államvasut) Ostoba ám Vekerle. — M. á. v. (Magyar államvasut) Menj Asziába vissza. — M. é. k. v. (Magyar északkeleti vasut.) Magyar ész kátuba vész. És így káromkodnak a közös vasuton: Ezen bizony Baross sem segíthet.

Nepesedés. Az ágost. hit v. e. v. egy háza b a n született a mult évben 21 fiu és 7 leány, összesen 28; é l v e 18 fiu, 6 leány összesen 24 h a l v a 3 fiu, 1 leány = 4 törvényes 16 fiu, 5 leány = 21, törvénytelen 5 fiu, 2 leány = 7, meghalt fi 15, nő 9, összesen = 25, e s k e t v e l e t 10 pár.

A tél áldozatai. Encsencs alatt, mely község városunktól nem távol fekszik, hétfőn reggel két megfagyott fiatal embert találtak. Az illetők azon éjjel mulattak s valószínű, hogy mámoros állapotban lefeküdtek a hóba s a fagy áldozataivá lettek.

Husarak megállapítva s bejelentve 1888. évi jan. 4-től 11-ig — 30 kr. Erdei Jánosnál morgó-utca 587. sz. alatt. 32 kr. Kolb Jakabnál pétéria utca 687 sz. alatt 34 kr. Erdei Ferencznel Csapó-utca 240. sz. a., bárány-utca 2284. sz. a., Varga-u. 2238. sz. a. — 36 kr. Rácz Györgynél Czegléd utca 2599. sz. a., csapó-utca 10. sz. a. rózsater 10. sz. a., Szentesi Jánosnál róza tér 10. sz., Szt.-Anna-utca 2267. sz., Mester utca 1244. szám a., Balogh Jánosnál mester utca 1371. sz. alatt Csapó-utca 471. sz. a., Nagy Mihálynál pfa-utca 970. sz. a., Kolb Jakabnál Róza tér 10. sz. a., Mester-utca 1113 sz. a. — 42 kr. az izraelita hitközség 2 székeben a piacon. 44 kr. az orth. izr. hitközség 1 székeben a halpiacon. — Minden többi bejelentett 17 mézsárszékekben pedig 40 kr. — J e g y z e t: Magyar Gábor három székeben 1 kiló hus nyomaték nélkül 8 krral drágább.

Az aranygyűrű. Özv. M-ne asszony panaszkodta, hogy ellopták a szép fehér köves aranygyűrűjét. A szekrényben volt, nem tudja, ki nyulhatott oda — mondá — mert a szobájába senki se jár be. A rendőrbiztos következő kérdést tette föl: — Gondolkozzék csak asszonyom, hátha mégis bejár valaki a szobába? — A koros nő gondolkodott. — Senki. — A biztos nyomozta a dolgot s kiderült, hogy csakugyan jár még is valaki a koros nő szobájába, ahol a gyűrű elveszett.

Megszokott ott fordulni néha a műhely első legénye. Jegyezte meg a biztos a káros aszony előtt. Erre a nő határozottan kijelenti, hogy a gyűrű már meg van, hogy a gyűrű nem is vesztett el, hogy a gyűrű nem is volt veszélyben csak tévedés csak tévedés az egész. — A j o g a s z b á l h o l n a p t a r t a t i k m e g a „Bika” diszterméren. Az alkalmi jogász-csárdást Fráter Béla joghallgató írta. C z a p e k P é t e r k a t o n a i k a r m e s t e r p e d i g a r e n d e z ő s é g t i s z t e l e t e r e j o g a z s - l e n g y e l k é t í r t. Az érdekeltég a bál iránt általános, a farsang első bálja bizonyára disze leend az egész farsagnak.

Thea-estély Meghívó az ág. h. evang. elemi iskolát segélyző fillér-egylet által 1888. évi januárius hó 11-én szerdán a „Korona” vendéglő fogadó termében rendezendő tánczvigalommal egybekötött thea-estélyre. — Belépti-jegy személyenként 1 frt 50 kr. Ez összegbe az e czelra felkért fiatal hölgyek által felszolgálándó thea és hideg etkek ára is bele van számítva. Kezdeté 8 órakor. Zeneész Rácz Károly. Jegyek előre várthatók: Beke L. Benyáts Emil, Forgách K. Szepessy Antal és Zádor L. urak üzleteiben és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A rend. biz.

Báli (tánczvigalmi) meghívók. Tánczrendek belepti jegyek a legdiszesebb kiállítás és jutányos árak mellett készítettnek Kutasi Imre könyv- és könyvmodájában. Debreczenben, főpiacz, Sz. Nagy Károly ház. Vidéki megrendelések a lehető legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Honvéd örmesterek bálja. A Debreczenben állomásozó magyar királyi honvédsapokat örmesterei által 1888. évi január hó 11-én az „Arany Bikaka” szálloda díszteremében zártkörű örmesterei bált tartatik. Belepti díj személyenként 1 frt. Családi jegy 3 frt. A tiszta jövedelem 10 cs. és kir. Fensége Stefánia főhercegnő védnöksége alatt álló debreczeni árvaház és a magyar verekkereszt egylet javára fordittatik. Felülfizetések a jötekményzel iránt iránt köszönettel vétetnek és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

Egy népszer. — A „Moll féle francia borszesz és só” által a bet-g-knek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik közvénye- és csuzos bánalmaknál sebeknél és csanatoknál. — Egy üveg árú a usítás-ol egűtt 80 kr. Széküdes naponta utánvé e l e i M o l l. A j ö g y s z e r e s z é s c a. k i r. u. v. szállító ált. Bécs, L. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyaa-ereskedekben határozottan Moll féle készítmény szerend az ögyári jelvényével és aláírásával 2.

24° Reumurnél. Tél van. Még pedig czudar tél. Rég időre emlékszem vissza, de ilyen csipős, a fájasig metsző hidegre nem Nem tudom, kinek a szerencséje hogy az Ur Isten nem vert meg nyomorral; hogy van teli bundám, fűtött szobám; mert Isten ugyse, ha egy éjszakát nyomorultan, hajlek nélkül rongy ruházatban az utcán kéne, hogy töltsék, a legelső szembejövőt ütném le s huznám le róla a téli kabátot.

Kutyának való idő. Így szokták nevezni az ilyen goromba hideget — De e hasonlat sántit és hazug. Összejárhajtuk a várost utcáról-utczára, s nem akadunk egyetlen kutyára sem. Mind-egyik addig keres, míg talál egy zugot, a hol legalább egy a hogy, de némileg mégis védve van.

Szegény embert, nyomorultat azt találunk eleget. En szerelmes Istenem! Tán máskép van alkotva ez a koldus nép, hogy végig tudja tűrni az ilyen Szibériából ide szaladt telet. Ruházata majdnem semmi; akárhánynak hajleka sincs: a futótt kementezt csak hírből ismeri.

Ha csak egy kicsit gondolkozva látnók meg azokat a szegény, reszkető utca-gyerekeket. Nagy a nyomor, s így nagyon is hazó szoktunk annak látásához. Azt veljük, ennek így kell lennie. Nem törődünk vele; nem segítünk rajta. És az Isten verte gyerekei fáznak.

Boldog az, a melyiknek egy törött cserép-csupra van, negyedrésznnyiben telve égő parázsval. Jobban megbecsüli Jobban élvezi mint mi a futótt kementezt. Nagy luxus az ilyen csupor-kemence a koldus nép között. Hajba kapnak, ökölre mennek miatta nem egyszer. Legtöbbször a szénnel telt csupor az áldozat. Czivakodás közt földre hull s a fehér hóban sustergeve alszik ki a pirosan izzó szén. A nyomor suhanczai sirva néznek utána. Már most nekem sincs, nekéd sincs. Fáznak tovább, de legalább az irigység jól lakott.

Tudok gyereket, ki fel napra való munkát ígér az utca-sarkokon sült gesztenyét áruló kofának rövidke öt perczért, mit a gesztenyét süto kemence mellett tölthet. A ven kofa nem sokat ad az ígéretre. Mi hasznát vehetné egy ilyen nyomorult félnap munkájának. De a koldust hamarabb megszanja a szegény... és még egy-két darab meleg gesztenyével is megkínálja.

Láttam gyermeket, ki az eldobott égő szivarvegeket szedegéte fel. Korántsem azért, hogy füstöljen. Kezei közt szorongatja, amidőn már nagyon égeti ujjait, egyik kezéből teszi a másikba.

És azt hiszi, hogy ő most melegsik. S ezekkel nem törődik senki. Aki gondol rájuk, az ir egy Tárca-csevegést s aztán... igen aztán újságba nyomatják, hogy meleg kándalló mellett unatkozzanak mellette —ly.

Apró cseprő.

Kellner, rögtön h vja ide a vendég-lóst! — A vendéglő odamegy: — Parancsol? — Hát látott már a vendéglős ur ilyen szeletet? Olyan kemény, hogy nem bírom el vágni! — Jean rögtön hozzon ennek az urnak egy másik kést!

Lengyel népdal. Holló, fekete holló, Fehér kezét visz karma, Arany gyűrűt f-hér kéz, Arany gyűrű piros vért Szóllítja bus anyóka: „Holló, fekete holló, Kie az a fehér kéz, Fehér kezén a gyűrű, Arany gyűrű piros vér?” — Nagy háboruba voltam, Karddal font-k kerítet, Puskával ástak oit sirt, S a vér omított patakál. Ott sok fiacska alazik, Itt sok anyacska grászol! — „A gyűrűt ösmerem már, Fehér kezét soritam, Piros vér bennem is forrt, Oda sólymom fiacsám!” Gáspár Imre.

Fékezd haragodat; a harag szikrái első sorban téged érnék. ellenségedet legfeljebb utóljára. Herder.

Harag nélkül nincs szeretet. Horn Ferencz.

A nevetés ereje. Milyen ereje van a nevetésnek, kiki tapasztalta. Hogy görcsöket s kis gyermekéknél csuklást okoz, mindenki tudja. A mértékletes nevetés hasznos, mert újéletre bírja az ellankadt erőket, testet és lelket fefriszt, Gyógyerejének, s egyszersmind, ha mértéktelen, ödöklő természetnek bizonyosságul szolgáljanak a következő esetek. A híres Erasmus Rotterdamus veszedelmes betegségekben a „obscurorum virorum epistolae” című könyvet olvasván, oly jó izüket nevetett, hogy rövid idő alatt orvos segélye nélkül meggyógyult. Egy fiatal ember — beszéli Piechlu — halalos sebet kapott tüdejébe s az orvosok már lemondtak róla. Ismerősei és barátai, kik mellette virrasztottak, hogy az álmat elűzzék szemeikről, azzal mulatták magukat, hogy annak a ki elaludt, arczát a gyertya hamvával bekenték s ezen nevetgéltek. A már félholt ifju reá pillantott a bemázott arczra, s oly heves nevetési roham szállta meg, hogy háromfont vért kiszorított tüdejéből. Ez óratól kezdve jobban érezte magát, s nem sokára meggyógyult. Megjegyzésre méltó, hogy nagy férfiak ritkán nevetők. I. Napoleon csak mosolyogni tudott. „Nagy embereket látni, mond gr. Oxenstierna Gusztáv, Adolf svéd király minisztere, a kik Heraklitos sírását többre becsülik, mint Demokritus nevetését. A történet néhány példát örzött meg számunkra a sok közül, kik magukat halálra nevettek. Valerius latin költő beszéli bizonyos Philemonról, hogy egy alkalommal egy kosár fűgét hoztatván, azt egy történetből oda vetődött számar megette. Philemon most megparancsolta, hogy a sok fűgere adjanak a csacsinak egy pohár bort, nehogy kölikát kapjon: S ezen gondolatot ő oly nevetésnek találta, hogy e fölötti nevetésben meghalt.

SZEKESZTŐI POSTA T. H. tanulmány a papirkosárba vándorolt. Felelős szerkesztő Gáspár Imre. Kiadó Kutasi Imre.

FÓVÁS.

Egy nálam biztosíték gyanánt letéte helyezett, czégem nyomtatott címmel ellátott 2000 frt összegről, lejáratú idő nélkül kiállított és Mandel József és Katz Fáni által elfogadott váltó eltévedt; minthogy én ilymenű váltókat forgalomba nem hozok, senkire azt nem ruházok, óvva intek mindenkit annak netáni megvásárlására vagy értékesítésé ellen, mert az bünyfenyítő eljárás volna maga után, minthogy annak megsemmisítésére kellő lépéseket tettem.

Ki esetleg nyomra vezet, díjazásban részesül. Debreczen, 1888 január hó.

NEIDLINGER G.

Eladó tanyabirtok.

Egy 7 nyilasnyi ujosztásu tanyabirtok, első minőségű, megfelelő gazdasági épülettel — szabad kézből eladó.

Értekezhetni velem, naponta délután.

Dr. Bakos Imre, ügyvéd. (Placz utca 1582/3 Vrcsey ház)

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás.

Téli gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altisztajok, gyomorgörce, nyálk, gyomorégés, májbeteg, vértelenség, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerártaiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és saivélyos „Isten ísese meg”-et mondok érte; csak a gyomrot jóvá és söt könnyítve tessék.

Tisztelettel
Steinke Ján. F. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül a kőre használati köszvény, csusz, mindennemű testfájdalmak és bűnülésnél; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásoknál. Belőleg vizsel vegyítve hirtelen rosszulót, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerártaiban és anyag kereskedésében.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvételt. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kittinó Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Gölt Nándor, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamásy Károly gyógyszerártaiban, Gerébi Fülöp és Szepessy Antal kereskedőknél.

HAMBURG-AMERIKAI POSTAHAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSULAT

Közvetlen postagőzhajózás

Hamburgból Newyorkba minden szerdán és vásárnapon.

Hávreból Newyorkba minden kedden.

Stettinből Newyorkba minden 14 nap alatt.

Hamburgból Nyugatindiába havonként háromszor.

Hamburgból Mexicoba havonként egyszer.

A társaság postagőzhajói kiténő ellátás mellett mind a hajószobákban úgy a földközben elhelyezett utazóknak is a legkedvezőbb utazási alkalmat nyújtanak.

Vezénylő megbízott Pragában Venczelter 15. sz.

Cs. kir. szabadalmazott hygieniai kérvénye a száj és fogak ápolására

Dr. Faber C. M. orvostudortól. a mexikói császár udvari orvosa, a becsület-egio lovagja.

Eucalyptus-száj-eszencia (jutalmazva 1878ban. Párisban)

Kitünően hat a ragályok ellen, védszer a diphtheritis ellen, nélkülözhetetlen mindennemű nyak-fájdalomnál, a száj és gyomor rossz szaga ellen, fogfájás ellen. A gyermeknek gargarizálás végett az iskolába való menetel és kijövetel után igen ajánlatos. A szobák fertőtlenítésénél nélkülözhetetlen. Egy palack ára 1 frt 20 kr. o. é. Különleges szájszappan: „Puritas.”

Az egyetlen, mely az 1862-iki londoni kiállításán éremmel tüntetett ki, mivel a legal-kaimasabb eszköz a fogak jó karban való tartására nézve. Egy doboz ára 1 frt o. é.

Garantirozott Puritas-fogkefék préselt bukkfából és vegyileg megédzett szőrből 1 dbb ára 50 kr.

Kaphatók: Debreczenben Gölt Nándor gyógyszerártaiban, Miskolczon Dr. Szabó F., Dr. Szabó C. gyógyszerésznél, Egerben Göltner Ló. Rincz gyógyszerésznél, Szécsenyben Pokorny P. gyógyszerésznél, Miskolczon Mahr Károly díszgyógyszerésznél, Kurocz J. gyógyszerésznél műkereskedésében.

Miskolcz *omka Kálmán fűszerkereskedő Szatmár. Főraktár: Bécs, I. Bauernmarkt 3.

Dr. Burger Péter
ORVOS.

sebesz, szülész, nőgyógyász, szemész és gyermek gyógyász.

Volt tanársegéd a bécsi polyklinika szemészeti osztályán és hosszabb ideig gyakornok a bécsi közpórház külön-böző osztályain. Előlegesen tudomásra hozza a t. közönségnek, hogy f. évi december 27-től kezdve Debreczenben Csegléd-utca 2568. sz. a. orvosi gyakorlatát megkezdendi és specialiter mint szem-orvos működni fog.

A legtisztább gyapjuból készült erős avatású és színtartó

„BRASSÓI” posztó és gyapjuszövetek

DEBRECZEN-ben

valódi minőségben csakis

BIEDERMANN E. és FIA

posztókereskedőknél

kaphatók, hol egyszersmind a raktáron levő Brünni és Reichenbergi szövetek tetemesen leszállított árák mellett elárúsítottak.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvállal: tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, és bor- és árlapokat; díszműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

1888. X

Egyes száma

A lap szellemi részét...

Előfizetési...

Szó

(r. e.) S

a mai melukoké

Az ország

ők addig is,

vigan durrogta

szűresölik a h

és a vért (m

műen pocsekot

ják, miféle c

A minisz

pézt többé n

nem nyúl a

álamban nem

gos tündér,

kinesei ott va

tély boros pi

lönkretette s

árulásra kész

tikánk mind

fog alakulni,

igerte. . . Ut

de azért ugy

mint a 12

vén gonoszté

nak a kegyet

régi köszönt

Rős

Örö

Az ország

ködnék, de az

löletet, mint

rátországban

csot és erőszak

barát többsége

nép gyűlöl be

kinü a tolvaj

peior morbo!

mert a hü ma

nyába nem ve

vagy szerb gy

kegyelmes ur

édes dallamát

ur kedvének

látják a helyze

Ez a nyol

tolakodott a k

váltotta be eg

dotta meg egy

sem. A sz

olyan álczat c

briganti fődözi

A „DEBR

Szárnya

Szárnyam

A föld pot

De bus sz

S egy csil

Egy csillag

Minek ker

Talan a fo

Es sárba,

Vagy ott

Ihu remén

Csillag s

Nem talál

Valamikor

mi gyenge k

tes asszony

beri vásár alk

barátnémat be

döt tetejére ill

pal, mely mind

lakkal dusan

a kedvem a t

én ezt a tolt

láltam a falusi

voltam a falus

rencsem sz nró

A falu